

наушнице из 10. и 11. века. Сви ови предмети после изложбе биће предати манастирској ризници. А ми ћемо наставити са ископавањима, како бисмо одгонетули порекло живота српског народа и српске цркве у рашкој области - рекла нам је археолог, Вера Петровић.

СЕДАМ НОВИХ МОНАХИЊА

Манастир Жича, како нам је рекао архимандрит Герасим, кога смо затекли у порти док се припремао за поподневну молитву, није у историји био само храм српске саборности, симбол уједињења државе и цркве, народа и бога, већ и центар овоземаљског живота.

- Повељама благочестивих и христовљубивих српских краљева манастиру Жичи је даровано преко 57 села, осам планина и 217 породица. Деценијама, међутим, нама је комунистичка држава ускраћивала право да користимо ова имања и издржавамо манастир.

Храм се и назива "Седмоврата Жича" зато што је у њему крунисано седам српских краљева - Стефан Првовенчани, Радослав, Владислав, Урош, Драгутин, Милутин и Стефан Дечански и јер су за свако крунисање отворана нова врата
(*Радојка Савић, туризмолог*)

Наше младе монахиње су модерне и умеју да возе аутомобиле. Једна сестра је, на пример, дипломирала медицину, друга стоматологију, једна сестра је архитекта, има и оних и који су завршили историју уметности
(*сестра Гликерија, монахиња*)

Држава нам није вратила оно што је било национализовано, нисмо ништа добили. После Броза смо почели да плаћамо порез, и то јако велики, плаћали смо здравствену заштиту, и онда смо дознали зашто толико плаћамо. Кажу: Имате парцелу од 86 хектара шуме, а ми то нисмо ни знали. Ми смо плаћали порез, а није било наше. шуме, које је користило друштвено предузеће за прављење намештаја. Ми плаћамо тај порез, као да смо бизнисмени и ћутимо, јер нећемо да се мешамо у политику. Захваљујући добром народу из матице и расејања и њиховим донацијама, подигли смо конаке за монахиње и унапредили наша имања.

Манастир Жича данас има 60 хектара плодне земље поред Ибра, коју обрађују монахиње, али и нови досељеници на Ибру, сељаци из српских крајина, са Космета и из Славоније. Жича је данас женски храм. Старешина је игуманија Јелена, а најстарија монахиња је сестра Гликерија, која има 92 године.

- Има све више младог света у манастиру. Некада су кандидати за манастир долазили са села, а сада нам долазе из градова. Прошле године нам је дошло седам младих монахиња, тако да се сестринство успешно обнавља. То су углавном школовани монаси - открила нам је сестра Гликерија.

Затекли смо је у доњем дворишту, како гледа посејана њиве:

- Дошла сам пре 60 лета у манастир. Сада сам пензионерка, не радим, али се и даље молим Богу. У манастиру има нас 40 монахиња, које одржавамо храм, конак и имање. Производимо воће и поврће, млеко и месо,

све што нам треба. Имали смо стоку, али смо једну шталу срушили и од ње направили гаражу за тракторе и пољопривредне машине. Сада завршавамо гаражу за аутомобиле. Ја не знам да возим, не знам ни да пишем, али сам научила да читав старословенски и српски - признала нам је сестра Гликерија, која нас је повела кроз порту да се уверимо како је конак лепо срећен.

ДРЖАВНА ЗАБОРАВНОСТ

На вратима старог конака видели смо једну монахињу, која нам је понудила да уберемо њено цвеће за успомену, али која је одбила да се фотографише.

- Манастир Жича је жив храм, у њему се молимо Богу и радимо и зато је тешко одвојити време за госте. Нама је потребан световни мир, јер смо посвећени вери и раду. Имамо јако лепу иконописачку школу, у којој монахиње осликавају иконе, које после поклањају бројним православним храмовима у земљи и иностранству. Да не би гости реметили мир и ред у тој школи, она не може да се посети. Не може да се улази ни у келије, ни у наше сестринске просторије - упозорила нас је сестра Гликерија.

Туристички радници Краљева су због те затворености манастирског сестринства незадовољни сарадњом овог државног јавног

сервиса и православног храма. Уместо да су православна мисија и туристичка мисија уједињене, оне су разједињене, толико да нико ни у манастиру Жича, а ни у Туристичкој организацији Краљева, не зна колико туриста посећује овај храм.

Туризмолози се љуте, јер је држава деведесетих дала велика средства за реконструкцију манастира Жича. А сестринство и свештенство се љути, јер сматрају да их држава држи по страни и намеће им своје намете.

- Већ 47 година сам у манастиру. Ја сам Крагујевчанин. Био сам ја у малом манастиру крај Рековца. Ја сам 1959. године дошао да преузем цркву само на једну сезону. Имао сам само 19 година. Пре мене је био неки чика Урош, који је после имао службу у просвети. У време Југославије имали смо много посетилаца, и верника, и туриста. Сада их је јако мало. Од странаца понеко, то су неки пословни пријатељи, Грци или Руси. Не долазе нам више Немци, Американци и Енглези. Држава нас је заборавила. Ја сам чуо да ће бити прослава 8 векова од оснивања манастира Жича, да ће премијер Србије да дође у манастир, али нам нико није рекао датум када ће се то догодити - признаје нам отац Герасим.

Марко Лопушина

K o n g r e s s r p s k a o g u j e d i n j n j a

KONVENCISIJA U ČIKAGU

Članovi upravnog odbora KSU

Sada je već sigurno da će sledeća, 16. Konvencija Kongresa srpskog ujedinjenja biti održana krajem oktobra u Čikagu, gde su se članovi i prijatelji ove nacionalne organizacije sastali i u jesen 2002. godine. Krajem aprila Upravni odbor Kongresa održao je svoju sednicu u Čikagu, a sa uspešnim Srbima i svojim članovima razgovarali su o sadržaju ovogodišnje Konvencije, sa posebnim osloncem na ekonomski forum i razvoj ekonomskih odnosa Srbije i Amerike.

U Čikagu je boravila i predsednica KSU, Jasmina Bulanžić, koja za "Ogledalo" govori o najvažnijim aktivnostima ove organizacije:

"Vi znate da smo mi fokusirani na tri važne tačke delovanja: jačanje našeg glasa u Vašingtonu, aktivnosti u vezi sa projektima "Blago" i "Naša veza", dakle veza sa dijasporom. U martu smo nedelju dana sa delegacijom SPC bili u Vašingtonu, razgovarali sa senatorima, kongresmenima, predstavnicima Stejt departmenta i Bele kuće. Kosovo je i dalje najboljnija tema, i naša kancelarija u Vašingtonu se ozbiljno time bavi. Naravno, ja znam da naši ljudi nisu strpljivi, voleli bi sve rezultate odmah, ali lobiranje je spor i složen proces, i zato svi moramo biti mnogo strpljiviji. Srpsko-američki kokus, koji smo formirali u Vašingtonu je u tom smislu veliki pomak, jer nije beznačajno imati na svojoj strani trideset kongresmena i senatora. Osim toga i oni se već raspituju kada će biti održan Srpski dan na Kapitol Hilu."

Dr Jasmina Vujić, članica upravnog odbora KSU, odnedavno

prva žena na čelu Nuklearnog odeljenja Berkli univerziteta u Kaliforniji, takođe je boravila u Čikagu, tvrdeći da je sada pravo vreme za ozbiljnu pripremu Konvencije u Čikagu i Vidovdana u Vašingtonu.

"Za Srpski dan u Vašingtonu objavićemo brošuru kojom ćemo predstaviti uspešne Srbe koji su živeli ili žive u Americi, jer mislimo da je to najbolji način da govorimo o našem narodu i našoj zemlji. Ovogodišnje svečanosti posvećene su Nikoli Tesli, povodom 150. godišnjice njegovog rođenja, a osim njega u brošuri će biti i imena drugih naučnika, umetnika, sportista, vojnika, uspešnih Srba koji su deo života proveli u Americi. Dakle, 26. juna ćemo imati ručak sa kongresmenima i senatorima, tada ćemo im i predstaviti brošuru o tridesetak Srba. Poslali smo i predlog UN da se ova godina proglasi Teslinom godinom ili godinom elektrifikacije. Što se Konvencije tiče, na njoj ćemo organizovati 2. ekonomski forum, u Čikagu uz pomoć i podršku Konzulata i konzula Deska Nikitovića, a posebnu pažnju ćemo ponovo posvetiti mladim emigrantima, budućnosti naše emigracije i njihovim interesovanjima i problemima. Osim toga, radimo i na realizaciji nekih kulturnih projekata, nastojećemo da organizujemo mini turneju, od Vašingtona do Kalifornije, Zvezdara teatra sa predstavom "Jazavac pred sudom", u kojoj igra Petar Kralj, a u ansamblu su i glumci iz Banja Luke."